

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Barbora TAMYCHOVÁ

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce: Amatérské literární servery

Název práce v anglickém jazyce: Non-professional servers of literature

Vedoucí práce: Mgr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Autorka bakalářské práce se rozhodla zmapovat terén, který se v posledním desetiletí stal nepominutelnou součástí současného literárního života, aniž si toho většina literárních odborníků, ale i čtenářů tištěné literatury (zejména těch starších a s informačními technologiemi důvěrně nezžitých) povšimla. Nicméně literární servery, umožňující komukoli zveřejnit vlastní literární tvorbu, tu jsou, pro řadu účastníků literárního života představují nejdůležitější (často možná i jediný?) způsob literárního vyžití a není vůbec vyloučeno, že jejich význam pro existenci literatury v blízké budoucnosti pronikavě vzroste. Lze proto jen přivítat, že se autorka rozhodla do těchto neprobádaných končin vydat, zejména když má s publikováním na literárních serverech osobní zkušenost .

Téma literárních serverů je vzhledem ke své neprobádanosti v podstatě bezbřehé. Autorka tudíž stála před nelehkou volbou, jaký zorný úhel zvolit. Rozhodla se vyjít ze své osobní uživatelské zkušenosti a zaměřit se na to, co bychom snad mohli nazvat uživatelským servisem. Sleduje zejména to, jak jednotlivé servery příspěvky třídí (což má svou důležitost nejen pro čtenáře, kteří se tak mohou lépe či hůře dostat ke svým oblíbeným žánrům, nýbrž i pro autory, kteří potřebují pro své texty co nejsnazší cestu ke čtenářům) a jak usměřují čtenářskou odezvu, jež je pro autory důležitou zpětnou vazbou. Tímto směrem zaměřuje nejen vlastní analýzu serverů, nýbrž i dotazníkové šetření směřované k uživatelům těchto serverů.

Jsem si vědoma toho, že zvolený zorný úhel bezpochyby vyplynul z autorčiny osobní zkušenosti a že úkol, jež si stanovila, byl metodicky dobře zvládnutelný, byť rozhodně nepodceňuji rozsah prací, jež bylo třeba vykonat. Z hlediska toho, co bychom se potřebovali o fenoménu literárních serverů dozvědět, je však považuji za víceméně okrajový. Skutečnosti, jež autorka v práci uvádí (včetně číselných údajů o obrovském počtu registrovaných autorů a zveřejněných příspěvků) naznačuje, že jde o jakýsi paralelní vesmír, v němž žije svůj literární život nezanedbatelný počet našich současníků. Vzhledem k nezadržitelně upadající společenské prestiži literatury a klesající sečtělosti zejména mladých lidí se mi jeví jako nejpodstatnější otázka, odkud se rekrutují ty tisíce registrovaných uživatelů literárních serverů, jaké jsou jejich pohnutky k psaní i ke čtení literárních výtvorů jiných lidí a k jejich komentování a hodnocení. Pro koho je ještě literatura tak důležitá, že tímto způsobem tráví drahocenný volný čas? Není totiž vyloučené, že za čas se právě tento „podzemní“ proud neformální literární aktivity může stát jednou z hlavních opor mizejícího čtenářství.

Za nejpodstatnější přínos práce proto považuji samotné seznámení s existencí literárních serverů, méně už její konkrétní zjištění, jež jsou cenná hlavně pro uživatele těchto serverů - byť tento přínos nelze vzhledem k výše uvedenému významu těchto komunit pro udržení čtenářství podceňovat. Autorčina zjištění naznačují i další směry, jimiž by se mohl výzkum literárních serverů (a to i její vlastní, rozhodne-li se v této tematice pokračovat) ubírat. Ukazuje např. zásadní důležitost

žánrového členění literatury pro autory i čtenáře pohybující se v tomto prostředí; od toho by bylo možno odvodit empirický výzkum současného žánrového povědomí, byť ve specifické autorsko-čtenářské skupině. Nepřeberný materiál k recepčně orientovanému výzkumu bezesporu poskytují komentáře zaregistrovaných účastníků i redakcí. A tak by bylo možno pokračovat.

Nejzásadnější výhrady mám ovšem k úvodní pasáži pokoušející se o charakteristiku literatury na sledovaných serverech, zejména k její metodologické nejasnosti a terminologické rozkolísanosti. Autorka chtěla patrně sdělit, že většina produkce nemá valnou uměleckou hodnotu, ale zapletla se přitom do metodologického a pojmového labyrintu, který dosud tuto problematiku v našem prostředí provází. Vzhledem k tomu, že vycházela z literatury různé metodologické orientace, leckdy i překonané (Urbanec), nelze se tomu ani divit. Podle mého názoru je totiž podstatný rozdíl mezi příspěvky vědomě navazujícími na žánry populární literatury (detektivky, horory) a nepovedenými pokusy o uměleckou literaturu. Oběma zřejmě upřeme výraznou uměleckou hodnotu, ale pokaždé z jiného důvodu. Jinými slovy podařený horor není totéž jako nezvládnutý pokus o holanovskou báseň. Vzhledem k tomu, že autorka opakovaně deklaruje, že jejím cílem nebylo zabývat se charakterem literárních příspěvků na těchto serverech zveřejňovaných (což pokládám za legitimní, mj. proto, že by šlo o úkol přesahující limity bakalářské práce), domnívám se, že by bývalo lepší se do zmíněné charakteristiky vůbec nepouštět, také proto, že její soud o této produkci je bezesporu podložen vlastní zkušeností, ale v práci samé není podpořen žádnými argumenty. V úvodu bylo podle mého názoru spíše namístě zamyslet se nad úlohou literárních serverů, nad tím, jak proměňují strukturu literárního života (mohla se přitom opřít o studie Karla Pioreckého, který se touto problematikou v poslední době zabývá) a třeba i sdělit své důvody, proč se těchto aktivit účastní a co jí přinášejí.

Navzdory všem výhradám považuji předloženou práci za vážně míněnou a v rámci stanoveného zadání v zásadě seriózně zpracovaný průzkum dosud málo známého literárního terénu. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji jako velmi dobrou.

V Praze dne 1.6.2013

.....

Podpis